

*Чернецька Віра Вікторівна,
Національний університет “Острозька академія”*

ЛЕКСИКО-СТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ СТИЛЮ ХУДОЖНЬОЇ ЛІТЕРАТУРИ НА ПРИКЛАДІ КНИГИ МАЙКЛА МУРА “DUDE, WHERE’S MY COUNTRY?”

Мова художньої літератури є стилістично різноманітною та неоднорідною, саме це допомагає авторам якнайбільше проявити свою індивідуальність та реалізувати творчий потенціал. Провідною ознакою стилю художньої літератури, яка відрізняє його від решти функціональних стилів, є широке використання стилістичного потенціалу мови, що знаходить своє відображення у стилістичних засобах. Виділяють стилістичні засоби лексикології, фразеології, морфології, фонетики, синтаксису, пунктуації, семасіології. [1:20]

До стилістичних засобів лексикології належать різні групи стилістично забарвленої лексики, яка становить активний та пасивний словники мови. У стилі художньої літератури стилістично забарвлена лексика є основою стилізації текстів. До цих лексичних груп належать: нейтральна лексика, терміни, застарілі слова, поетизми, варваризми, неологізми, просторіччя, жаргонізми, професіоналізми, діалектизми, сленг, вульгаризми. Нейтральні слова є основним джерелом полісемії та синонімії, що є причиною їх високої продуктивності у творенні нових значень слів та стилістичних варіантів. Терміни у художній літературі можуть вживатися для наукового забарвлення тексту, а також для досягнення гумористичного ефекту. Архаїзми використовуються для створення специфічної історичної атмосфери, для повної передачі тогочасної дійсності, для надання мові особливого звучання та колориту. Також застаріла лексика у художньому стилі часто виступає засобом створення іронії, сатири чи сарказму. У художній літературі широкого вжитку здобули авторські неологізми, слова створені автором для надання мові експресії та стилістичного забарвлення. Професіоналізми використовуються в текстах художніх творів з метою мовної характеристики персонажів, реалістичного відтворення мовного колориту різних професійних груп, з метою емоційного увиразнення мовлення. [2:23-29]

Книга Майкла Мура “Dude, Where’s My Country?” має сатиричне забарвлення, якого автор досягнув переважно завдяки вживанню сленгу та ненормативної лексики. Оскільки ненормативна лексика та сленг мають стилістичне навантаження негативного змісту, характеризуються наданням мові простоти, грубості, ефекту приниження, вони є ідеальним засобом створення сатири та іронії, які автор використовував для створення жорсткої критики політики США, що є основною темою твору. *But the United States never gave a rat’s ass about how badly Saddam the Dictator treated his own people. [3:58] George W. is only now seeing the rest of the world for the first time because he has to, because, darnit, that’s what presidents are supposed to do. [3:xi] All that kissing our ass, Mr. Blair, and we don’t even know where the hell your lips are! [3:xi]*

Роблячи висновки, можна стверджувати, що стиль художньої літератури характеризується широким використанням стилістичних засобів та прийомів на різних рівнях мови. Ця особливість є основною ознакою, що відрізняє художній стилі від інших стилів художньої літератури. Стилістично забарвлені групи лексики використовуються авторами як джерело стилізації художніх текстів. Книга Майкла Мура “Dude, Where’s My Country?” є гарним зразком досягнення стилістичних ефектів за допомогою стилістично забарвленої лексики, а саме сленгу та вульгаризмів.

Література:

1. Арнольд И. В. Стилистика современного английского языка / И. В. Арнольд. – Л.: Просвещение, 1990. – 300с.
2. Єфімов Л. П., Ясінецька О. А. Стилистика англійської мови та дискурсивний аналіз [Учбово-методичний посібник] / Л. П. Єфімов, О. А. Ясінецька – Вінниця: НОВА КНИГА, 2004. – 240с.
3. Michael Moore. Dude, Where’s My Country? Allen Lane, 2003. – 249 p.